

Dự án VnSAT - Chuyển đổi nông nghiệp bền vững

NGÀNH LÚA GẠO

Tuần 15 (6/4/2020 - 10/4/2020)

ĐIỂM TIN

Giá gạo 5% tấm của Thái Lan tiếp tục tăng

Bangladesh tạm ngừng xuất khẩu gạo trắng

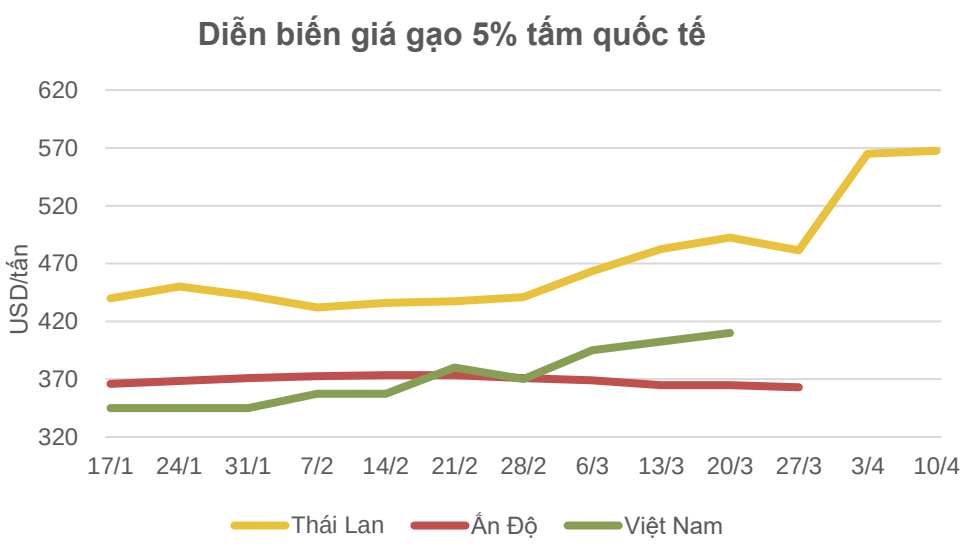
Ai Cập có đủ khả năng cung ứng cho tiêu dùng gạo nội địa

Campuchia kêu gọi các doanh nghiệp tiếp tục thu mua lúa gạo

Nhật Bản đủ khả năng cung ứng nội địa trong 185 ngày

Trung Quốc kêu gọi người dân không tích trữ lương thực

THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI

Nguồn: AGROINFO tổng hợp

Trong tuần này, giá gạo 5% tấm của Thái Lan tiếp tục tăng, trong khi tại Việt Nam và Ấn Độ vẫn dừng xuất khẩu gạo.

Giá gạo 5% tấm trung bình của Thái Lan đạt 568 USD/tấn, tăng 3 USD/tấn so với tuần trước. Hiện Thái Lan đang đạt mức giá xuất khẩu kỷ lục kể từ tháng 4/2013. Theo phản hồi của một số thương nhân Thái Lan, mặc dù các đối thủ chính là Việt Nam và Ấn Độ dừng xuất khẩu, nhưng các đơn hàng nhập khẩu đối với gạo Thái Lan không có chiều hướng gia tăng mạnh. Thậm chí trong trường

hợp nhu cầu nhập khẩu gạo tăng lên, các thương nhân Thái Lan cũng không chắc có thể cung ứng được hàng do thực tế nguồn cung bị thu hẹp vì hạn hán. Do đó, mức giá Thái Lan tăng mạnh trong thời gian gần đây không chỉ do các nước xuất khẩu gạo chính ngừng xuất khẩu, mà còn do nguồn cung gạo Thái Lan cũng đang trong tình trạng thiếu hụt nghiêm trọng. Theo USDA dự báo, sản lượng gạo Thái Lan năm 2020 sẽ giảm 1,84 triệu tấn, giảm 9% so với năm 2019. [1]

Giá gạo 5% tấm của Ấn Độ không được ghi nhận trong tuần này do lệnh phong tỏa khiến hoạt động logistics bị đình trệ và làm cho gián đoạn xuất khẩu gạo. [1]

Mặc dù vào thứ 6 (ngày 10/4/2020), Chính phủ Việt Nam đã thông qua việc xuất khẩu 400 nghìn tấn gạo vào tháng 4/2020, nhưng do quyết định được ra cuối tuần, nên trong tuần này vẫn chưa có ghi nhận về giá xuất khẩu gạo của Việt Nam. Dự kiến sang tuần giá gạo Việt Nam sẽ được ghi nhận trở lại. [1]

MỘT SỐ SỰ KIỆN KHÁC TÁC ĐỘNG TỚI THỊ TRƯỜNG GẠO QUỐC TẾ

Bangladesh quyết định dừng xuất khẩu các loại gạo trắng thông thường nhằm đảm bảo an ninh lương thực. Hiện người dân Bangladesh cũng đang đẩy mạnh tích trữ gạo do hoảng loạn về dịch bệnh. [1]

Ai Cập cho biết nước này có đủ khả năng cung ứng cho tiêu dùng gạo nội địa cho đến cuối năm 2021. Ước tính mỗi năm Ai Cập tiêu thụ khoảng 2,5 triệu tấn gạo, nhưng hiện nước này đang có khoảng 500 nghìn tấn tích trữ từ năm 2019 và dự kiến có thể đạt 5 triệu tấn thu hoạch trong năm 2020. Do đó, cho dù hoảng loạn tích trữ vì dịch bệnh diễn ra, Ai Cập vẫn hoàn toàn đủ khả năng đáp ứng nhu cầu nội địa. [2]

Chính phủ Campuchia sau lệnh cấm xuất khẩu gạo trắng thông thường và thóc từ ngày 5/4/2020 đã bắt đầu kêu gọi các doanh nghiệp nội địa tiếp tục thu mua lúa gạo cho nông dân theo giá thị trường nhằm tránh cho nông dân bị ảnh hưởng tiêu cực từ lệnh cấm. Trong trường hợp các doanh nghiệp thiếu vốn thu mua của nông dân có thể làm đơn xin vay Ngân hàng Phát triển Nông nghiệp và Nông thôn (ARDB). Từ giữa tháng 3/2020, Ngân hàng này đã được chính phủ cấp 50 triệu USD (khoảng 1,18 nghìn tỷ

VND) nhằm cho các doanh nghiệp kinh doanh gạo vừa và nhỏ vay vốn để thu mua gạo từ nông dân. [3]

Ngày 7/4/2020, chính phủ Nhật Bản ban bố tình trạng khẩn cấp tại thủ đô Tokyo và 6 khu vực khác của nước này nhằm ngăn chặn dịch bệnh lây lan. Tình trạng khẩn cấp dự kiến sẽ gây ảnh hưởng đến cuộc sống của khoảng 44% người dân Nhật Bản trong khoảng 1 tháng. Bộ Nông nghiệp Nhật Bản kêu gọi người dân không tích trữ lương thực và khẳng định quốc gia này còn nguồn dự trữ gạo dồi dào ước khoảng 3,7 triệu tấn, đủ cho người dân cả nước tiêu dùng trong khoảng 185 ngày. [4] [5]

Chính phủ Trung Quốc kêu gọi người dân không cần tích trữ lương thực sau thông tin về một số quốc gia ngừng xuất khẩu gạo vì an ninh lương thực trong thời gian gần đây. Chính phủ nước này khẳng định nguồn cung nội địa tương đối dồi dào đủ cho người dân tiêu thụ trong vòng một năm, trong khi nguồn nhập khẩu gạo chỉ đáp ứng khoảng 2% nhu cầu tiêu thụ thực tế của nước này. [6]

ĐIỂM TIN

Giá Jasmine (khô) giảm, trong khi IR50404 (khô) và OM6976 (khô) tăng lên

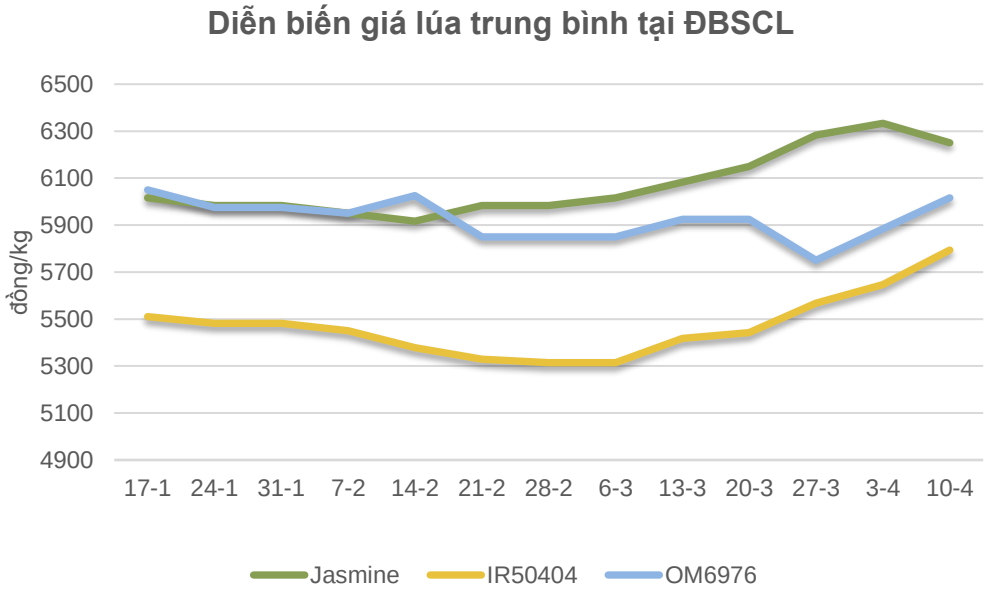
Ngày 6/4/2020, Bộ Công thương đã có công văn số 2412-BCT-XNK đề xuất xuất khẩu 400 nghìn tấn gạo vào tháng 4/2020

Ngày 10/4/2020, Chính phủ đồng ý với phương án xuất khẩu này

Chính phủ yêu cầu các Bộ ngành báo cáo tình hình xuất khẩu gạo tháng 4/2020, đề xuất phương án xuất khẩu gạo tháng 5 trước ngày 25/4, và xây dựng kịch bản trong trường hợp dịch Covid-19 tiếp tục kéo dài

Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 1106/QĐ-BCT ngày 10/4/2020 công bố hạn ngạch xuất khẩu gạo tháng 4/2020 là 400 ngàn tấn và cách tính phân bổ hạn ngạch dựa trên đăng ký tờ khai hải quan

THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

Nguồn: AGROINFO tổng hợp

Giá lúa Jasmine (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt mức 6.250 đồng/kg, giảm 83 đồng/kg so với tuần trước. [7]

Giá lúa IR50404 (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt 5.794 đồng/kg, tăng 147 đồng/kg so với tuần trước. Giá lúa IR50404 (khô) tại Bến Tre đạt 6.000 đồng/kg; tại An Giang đạt 6.250 đồng/kg, tại Kiên Giang đạt 5.900 đồng/kg. [7]

Giá lúa OM6976 (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt 6.017 đồng/kg, tăng 133 đồng/kg so với tuần trước. [7]

MỘT SỐ SỰ KIỆN TÁC ĐỘNG TỚI THỊ TRƯỜNG GẠO TRONG NƯỚC

Ngày 6/4/2020, Bộ Công thương đã có công văn hoả tốc số 2412-BCT-XNK về việc xuất khẩu gạo trong bối cảnh dịch bệnh và hạn hán, xâm nhập mặn gửi Thủ tướng Chính phủ sau khi đã tổng hợp ý kiến của các Bộ, ngành liên quan đối với phương án điều hành xuất khẩu gạo. Theo đó, sau khi đã tính toán kỹ để đảm bảo an ninh lương thực, Bộ Công Thương đề nghị có thể cho phép tiếp tục xuất khẩu gạo nhưng phải kiểm soát chặt số lượng xuất khẩu theo từng tháng, trước mắt là tháng 4 và tháng 5 năm 2020. Lượng gạo được phép xuất khẩu trong tháng 4 và tháng 5 sẽ vào khoảng 800 nghìn tấn. Lượng được phép xuất khẩu này giảm 40%

so với lượng xuất khẩu tháng 4 và tháng 5 năm 2019; giảm 35,7% so với cùng kỳ giai đoạn năm 2018 và giảm 21,7% so với cùng kỳ năm 2017. Bộ Công Thương cho rằng trước mắt tháng 4 cho phép xuất khẩu 400 nghìn tấn gạo. Tuy nhiên, vào tuần cuối cùng của tháng 4, căn cứ diễn biến dịch bệnh và báo cáo của các Bộ, ngành, Thủ tướng Chính phủ sẽ xem xét, quyết định phương hướng điều hành xuất khẩu gạo cho tháng 5. [8]

Ngày 10/4/2020, Văn phòng Chính phủ đã đưa ra công văn số 2827/VPCP-KTTH, trong đó nêu rõ Chính phủ đồng ý với chủ trương về phương án, số lượng xuất khẩu gạo tháng 4/2020 như đề xuất của Bộ Công thương tại văn bản 2412/BCT-XNK ngày 6/4/2020. Tuy nhiên, Chính phủ nhấn mạnh mặc dù triển khai phương án xuất khẩu trên, nhưng các Bộ ngành phải đảm bảo kế hoạch trên không ảnh hưởng đến an ninh lương thực quốc gia, tuyệt đối không để xảy ra thiếu gạo trong mọi tình huống, nhất là trong bối cảnh biến đổi khí hậu và tình hình dịch bệnh Covid-19. Bên cạnh đó, Chính phủ chỉ đạo các Bộ ngành cần giảm thiểu việc gián đoạn chuỗi sản xuất lúa gạo, đảm bảo quyền lợi hợp pháp, chính đáng cho người nông dân và các tổ chức kinh doanh có liên quan, kịp thời báo cáo Thủ tướng Chính phủ những vấn đề phát sinh vượt thẩm quyền. [9]

Chính phủ cũng yêu cầu các Bộ ngành báo cáo tình hình xuất khẩu gạo tháng 4/2020, đề xuất Thủ tướng Chính phủ phương án điều hành xuất khẩu gạo tháng 5/2020 trước ngày 25/4/2020, xây dựng kịch bản điều hành thị trường gạo trong nước, và xuất khẩu trong trường hợp dịch Covid-19 tiếp tục kéo dài, kể cả đến hết năm 2020. [9]

Tiếp đó, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 1106/QĐ-BCT ngày 10/4/2020 chính thức công bố hạn ngạch xuất khẩu gạo tháng 4/2020 là 400 ngàn tấn. Bộ Công thương cũng nêu rõ thương nhân đăng ký tờ khai hải quan trước sẽ được trừ vào hạn ngạch xuất khẩu trước. Số lượng trên tờ khai hải quan đã đăng ký sẽ được trừ lùi vào số lượng được xuất khẩu trong tháng 4. Trường hợp tờ khai hải quan không còn giá trị làm thủ tục hoặc số lượng thực xuất ít hơn số lượng đã khai hải quan thì số dư sẽ được cộng trở lại số lượng được phép xuất khẩu trong tháng 4. Tờ khai hải quan có giá trị làm thủ tục hải quan cho tới khi tổng số lượng đăng ký xuất khẩu của các tờ khai chạm mốc 400 ngàn tấn, tờ khai hải quan nào có số lượng vượt quá mốc này sẽ không có giá trị làm thủ tục hải quan. Mức 400 nghìn tấn này chỉ áp dụng cho xuất khẩu gạo qua cửa khẩu quốc tế (đường bộ, đường sắt,

đường biển, đường thuỷ, đường hàng không), không áp dụng cho xuất khẩu cung ứng cho tàu biển xuất cảnh để phục vụ cho sinh hoạt của thủy thủ trên tàu, không áp dụng xuất nhập khẩu tại chỗ hoặc xuất khẩu cho doanh nghiệp chế xuất phục vụ cho sinh hoạt của cán bộ công nhân viên trong doanh nghiệp chế xuất. [10]

Tuy nhiên, việc thực hiện nội dung Quyết định trên đang gây ra sự bất hợp lý. Cụ thể, vào khoảng 2:00 sáng ngày 12-4, Tổng cục Hải quan đã mở cổng cho đăng ký tờ khai hải quan và trong khoảng 3 tiếng đồng hồ sau cổng đã đóng với lý do đã khai đủ số lượng 400 nghìn tấn. Thực tế, có nhiều doanh nghiệp xuất khẩu gạo do không nắm được thông tin nêu trên, cho nên không kịp đăng ký tờ khai hải quan. Như vậy, trong khi có doanh nghiệp không làm thủ tục mở tờ khai hải quan, thì một số ít doanh nghiệp khác lại chiếm được nhiều hạn ngạch. Điều này làm rất nhiều doanh nghiệp lo lắng do việc các container của họ bị ùn ứ ngoài cảng ít nhất trong một tháng nữa cho đến khi Chính phủ chốt mức hạn ngạch cụ thể của tháng 5/2020, sẽ khiến các doanh nghiệp này phải mất thêm rất nhiều chi phí kho bãi. [11]

Bản tin được tổng hợp từ các nguồn:

[1]: Reuters
[2]: Zawya
[3]: Khmer Times
[4]: Tuổi trẻ Online
[5]: Gappingworld
[6]: Time.com
[7]: Cộng tác viên tại ĐBSCL
[8]: Vietnamplus
[9]: Công văn số 2827/VPCP-KTTH
[10]: Thời báo Tài chính
[11]: The Saigon Times

PHỤ LỤC: GIÁ LÚA GẠO TRONG TUẦN

Tỉnh	Địa phương	Mặt hàng	Giá tuần này (đồng/kg)	Thay đổi so với tuần trước (đồng/kg)
An Giang	Các huyện	Lúa Jasmine khô	hết hàng	0
	Các huyện	Lúa IR 50404 khô	6200-6300	275
	Các huyện	Lúa IR 50404 tươi	5400-5600	0
	Các huyện	Lúa OM 4218 khô	hết hàng	0
Sóc Trăng	Thạnh Trị	Lúa IR50404 khô	hết hàng	0
	Thạnh Trị	Lúa RVT tươi	7300	400
	Thạnh Trị	Lúa RVT khô	7900	400
Hậu Giang	Long Mỹ	Lúa IR50404 khô	6200	500
	Long Mỹ	Lúa OM 4218 khô	hết hàng	0
	Long Mỹ	Lúa IR50404 tươi	hết hàng	0
Tiền Giang	Gò Công	Lúa IR50404 tươi	5000	0
	Gò Công	Lúa IR50404 khô	5200	-100

Bản tin được thực hiện bởi AGROINFO

VIỆN CHÍNH SÁCH VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

TRUNG TÂM THÔNG TIN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

Địa chỉ: 16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

Email: info@agro.gov.vn

Website: www.agro.gov.vn